

نام درس: مراقبت‌های جامع پرستاری در بخش ویژه تنفس

دروس پیش نیاز:

شماره درس:

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد (تئوری)

گروه آموزشی: پرستاری

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری. دانشکده: پرستاری و مامایی
کارشناس

سال تحصیلی: ۱۴۰۵-۱۴۰۴

ترم تحصیلی: ۵

نام مدرس: علی اصغر جسمی

تاریخ امتحان:

روز و ساعت برگزاری کلاس:

تعداد جلسات: ۸ جلسه

❑ **مقدمه (شرح درس):** این درس شامل مراقبت‌های پرستاری اختصاصی از بیماران بستری در بخش مراقبت‌های ویژه است. محتوی درس پرستاری مراقبت‌های ویژه به دانشجویان مقطع کارشناسی رشته پرستاری کمک می‌نماید ضمن تلفیق دانش و مهارت‌های فراگرفته، با بهره‌گیری از نظریه‌ها و مفاهیم پرستاری و کاربرد مهارت‌های تفکر خلاق، امر مراقبت از بیمار نیازمند به مراقبت‌های ویژه را مبتنی بر اصول اخلاقی به عهده گیرد.

هدف کلی: آشنایی با اصول مراقبت‌های پرستاری در بخش مراقبت‌های ویژه با بکارگیری آموخته‌ها در بررسی بیماران بدحال، تصمیم‌گیری مناسب و انتخاب اولویت‌های مراقبتی در بیماران مبتلا به اختلالات تنفسی و نارسایی چند ارگان با تأکید بر اصول مراقبت در مراحل حاد و تحت حاد و آموزش به بیمار و خانواده آنها.

❑ **اهداف اختصاصی درس:** از دانشجویان انتظار می‌رود پس از پایان دوره بتوانند:

اهداف ویژه: در پایان این دوره از دانشجو انتظار می‌رود که:

۱. خصوصیات محیط فیزیکی و پرسنل و تجهیزات بخش مراقبت‌های ویژه را شرح دهد.
۲. خصوصیات بیماران کاندید بستری شدن در بخش مراقبت‌های ویژه را شرح دهد.
۳. اهداف مراقبتی در حیطه فیزیولوژیک و حیطه روانی را توضیح دهد.
۴. اثرات بیماری ویژه و بستری شدن در بخش ویژه بر بیمار و خانواده را شرح دهد.
۵. مفهوم اصول اخلاقی (نقش پرستار ویژه به عنوان مدافع بیمار، حفظ حریم خصوصی و رازداری، عدالت، صداقت، احترام به افراد، عدم آسیب رسانی) در بخش ویژه را شرح دهد.
۶. قوانین و سیاست‌ها و خط‌مشی‌ها را که مستقیماً بر عملکرد بالینی در بخش‌های ویژه اثر می‌گذارند را درک کند.
۷. آناتومی راه‌های هوایی هدایتی و تنفسی را توضیح دهد.
۸. فیزیولوژی سیستم تنفسی را توضیح دهد.
۹. تنفس خارجی و داخلی را با هم مقایسه کند.
۱۰. حجم‌ها و ظرفیتهای ریه را تعریف کند.
۱۱. منحنی تجزیه اکسی‌هموگلوبین را تحلیل کند.

۱۲. انواع اختلالات ریوی را بر اساس اختلال در تهویه به پرفیوژن (V/Q) شرح دهد.
۱۳. مراحل بررسی بیمار بستری در بخش را شرح دهد.
۱۴. انواع تغییرات قابل مشاهده در شکل قفسه سینه را توضیح دهد.
۱۵. صدای نرمال و غیر نرمال تنفسی را از هم افتراق دهد.
۱۶. اندیکاسیون ها و مراقبت های پرستاری قبل ، حین و بعد از روش های تشخیصی برونکوسکوپی، PFT، کاپنوگرافی و پالس اکسیمتری را شرح دهد.
۱۷. هیپوکسی و علل و علائم آن را شناخته و راه های درمان مناسب انواع هیپوکسی را ذکر کند.
۱۸. کاربرد، اهداف ، عوارض و نکات کلیدی اکسیژن درمانی را توضیح دهد.
۱۹. مشخصات وسایل اکسیژن درمانی با جریان کم و جریان زیاد را با یکدیگر مقایسه کند.
۲۰. مزایا و معایب وسایل تجویز اکسیژن را شرح دهد.
۲۱. موارد استفاده از راههای هوای مصنوعی را نام ببرد.
۲۲. انواع راه هوایی مصنوعی را نام ببرد و مزایا و معایب هر کدام را شرح دهد.
۲۳. عوارض لوله گذاری داخل تراشه را نام ببرد و اقدامات پرستاری آن را لیست نماید.
۲۴. عوارض تراکئوستومی و اقدامات پرستاری مربوطه را بنویسد.
۲۵. مکانیسم های فیزیولوژیک تنظیم تعادل اسید-باز را شرح دهد.
۲۶. برگه ABG را تفسیر و پارامترهای اصلی جهت تفسیر را شرح دهد.
۲۷. پاتوفیزیولوژی ARDS و تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری را توضیح دهد.
۲۸. توانبخشی را تعریف و هدف از نوتوانی در بیماران را توضیح دهد. و نیز انواع روش های نوتوانی را مسلط باشد.
۲۹. انواع روشهای تهویه مکانیکی و موارد استفاده آنها را مقایسه نماید.
۳۰. پارامترهای مورد نیاز جهت تنظیم دستگاه تهویه مکانیکی را شناخته و قادر باشد در بیماران با پاتولوژی متفاوت دستگاه را تنظیم کند.
۳۱. معیارها و روش ها و مسئولیتهای پرستار حین و بعد از جداسازی بیمار از ونتیلاتور را شرح دهد.
۳۲. جهت بیمار تحت ونتیلاتور برنامه مراقبتی بنویسد.
۳۳. معیارهای خروج لوله تراشه و نحوه خروج آن و نیز مراقبتهای پرستاری بعد از اکستوبه شدن بیمار را ذکر کند.
۳۴. مراقبتهای قبل و بعد از عمل جراحی قلب را بیان کند.

☐ استراتژی آموزشی (روشهای تدریس):

- ☐ سخنرانی   ☒ کنفرانس   ☐ بحث گروهی
☐ کارگاه آموزشی   ☐ Round   ☐ PBL
☐ Morning Report   ☐ غیره
☐ بحث در گروههای کوچک
☐ Case Report

☐ وسایل کمک آموزشی:

- ☐ دیتا پروژکتور
☐ وایت بورد

وظایف و تکالیف دانشجوی:

مطالعه و کسب آمادگی راجع به مطالب هر جلسه
حضور منظم و بموقع در کلاس درس

☐ نحوه ارزشیابی دانشجوی:

☐ مراحل ارزشیابی: ☐ مرحله ای   ☒ پایانی

حضور و غیاب.....۱۰.....درصد از نمره نهایی
 فعالیت کلاسی .....۱۰.....درصد از نمره نهایی
 امتحان پایان ترم.....۸۰.....درصد از نمره نهایی

نوع امتحان میان ترم: ☐ شفاهی   ☐ تشریحی   ☐ چند گزینه ای   ☐ صحیح و غلط   ☐ جور کردنی
 نوع امتحان پایان ترم: ☐ شفاهی   ☒ تشریحی   ☐ چند گزینه ای   ☐ صحیح و غلط   ☐ جور کردنی

منابع:

- ۱- Carlson KK, AACN Advanced Critical Care Nursing. Sanders latest edition
  - ۲- Urden LD, Stacy KM & Lough ME. Thelan's Critical Care Nursing, Diagnosis & Treatment. Sanders latest edition
  - ۳- ال مارینو. پل، کتاب کامل ICU، ترجمه پوران سامی، تهران: انتشارات بشری، اخیرترین ویراست
  - ۴- جولای. ماریان، ام برنز. سوزان. ضروریات پرستاری مراقبت های ویژه (AACN)، ترجمه فروزان آتش زاده، تهران: انتشارات سالمی، اخیرترین ویراست
  - ۵- دایان اردن. لیندا. مراقبت های پرستاری ویژه تلان، ترجمه مریم تمیمی و همکاران، تهران: انتشارات حکیم هیدجی، اخیرترین ویراست
  - ۶- ملک زاده. جواد، ولی زاده. نجمه. رویکردی جامع در اکسیژن درمانی، مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی، اخیرترین ویراست
  - ۷- تقوی گیلانی. مهریار و دیگران، مروری بر مراقبت های تنفسی و تهویه مکانیکی در بخش مراقبت های ویژه، مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی، اخیرترین ویراست
  - ۸- اسماعیلی. محمد، تفسیر گازهای خونی، مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی، اخیرترین ویراست
  - ۹- عسگری محمد رضا. مراقبت های پرستاری ویژه در بخش ICU. CCU و دیالیز، نشر بشری اخیرترین ویراست
  - ۱۰- نیکروان مفرد. ملاح، شیرین. حسین. مراقبتهای ویژه در ICU، تهران: انتشارات نور دانش، اخیرترین ویراست
  - ۱۱- حسین، شیرین. نیکروان. ملاح، اصول مراقبتهای ویژه در ICU، CCU و دیالیز، تهران: انتشارات نور دانش، اخیرترین ویراست
- دولفقاری. میترا، بهرام نژاد. فاطمه. مراقبتهای پرستاری در بخش های مراقبت ویژه، تهران: انتشارات بشری اخیرترین ویراست

کمیته تخصصی برنامه ریزی درسی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی سبزوار
فرم طرح دوره (Course Plan)

